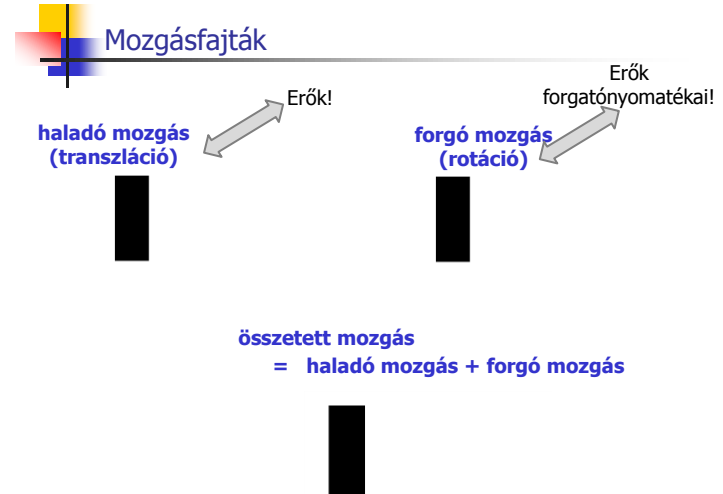

Biomechanika

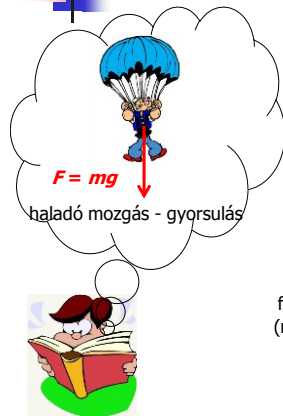
Fogorvosi anyagtan fizikai alapjai 13.

1

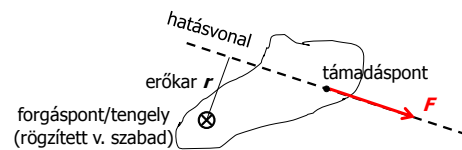
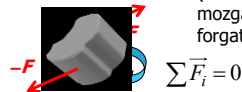

2

Erő és forgatónyomaték

Kiterjedt merev test esetén: forgás is lehetséges, (akkor is, ha haladó mozgás nincs), ha van forgatónyomaték

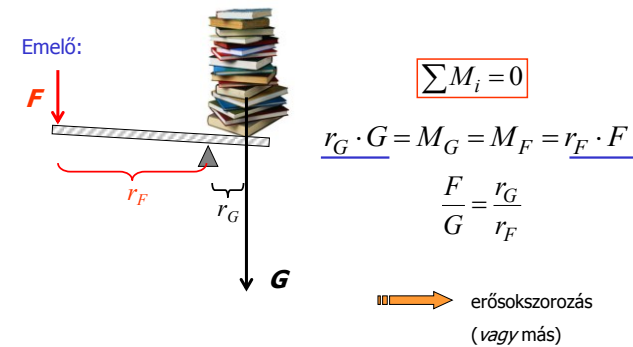
Forgatónyomaték (M):

$$M = r \cdot F \quad (\text{Nm})$$

3

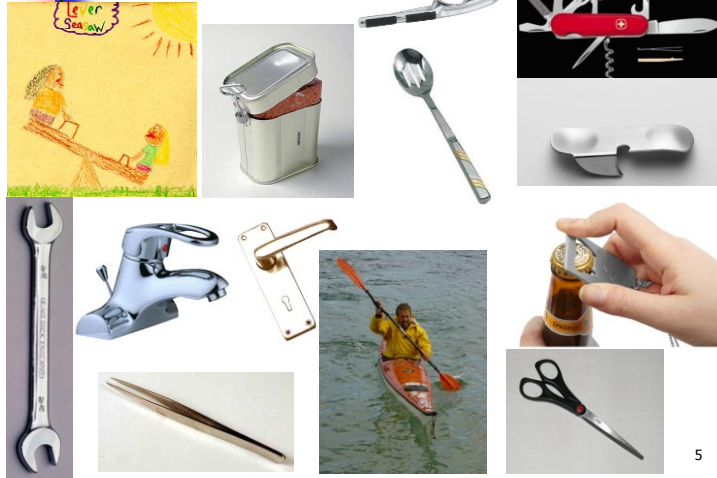
Merev test statikája – egyensúly. Emelő

$$\text{egyensúly} \Leftrightarrow \sum \vec{F}_i = 0 \text{ és } \sum M_i = 0$$

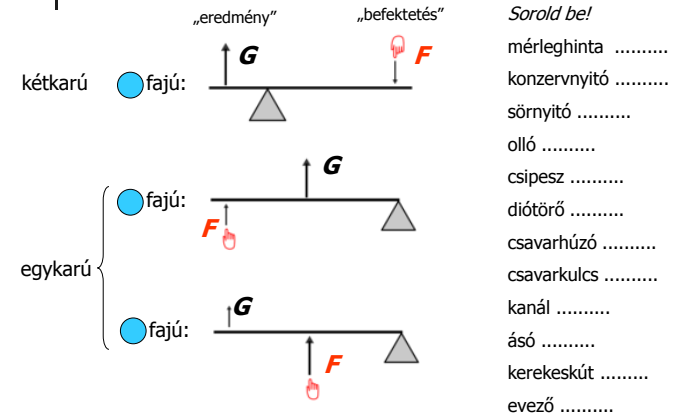
4

Példák emelőre

5

Emelő típusok

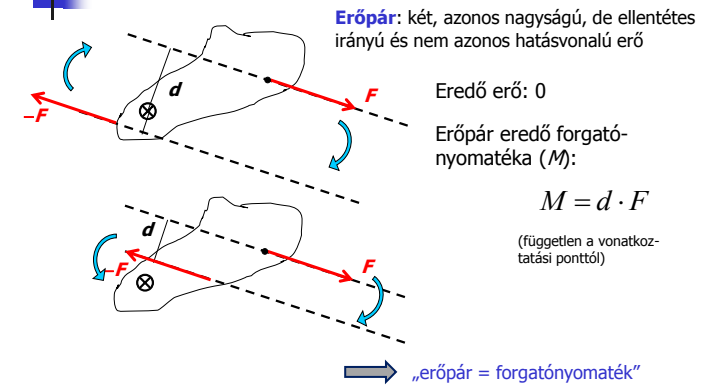
6

Emelők a fogászatban

7

Erőpár, erőrendszer helyettesítése

Bármely erőrendszer helyettesíthető egy erővel és egy erőpárral (forgatónyomatékkal).

8

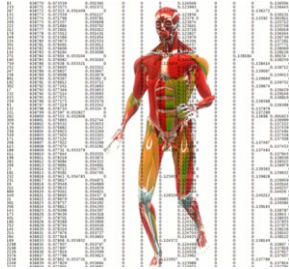
Erők és forgatónyomatok a szervezetben

Külső erők:

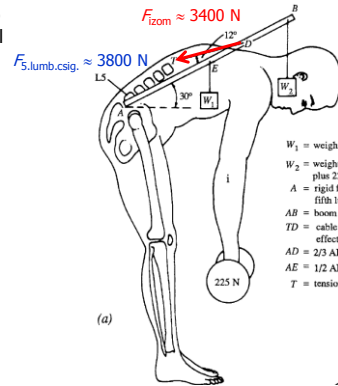
- nehézségi erő – súlyerő
- kontaktus más testekkel

Belső erők:

- izomkontrakcióból
- folyadék áramlásból
- ozmotikus nyomásból

<http://www.motekmedical.com/products/hbm/>

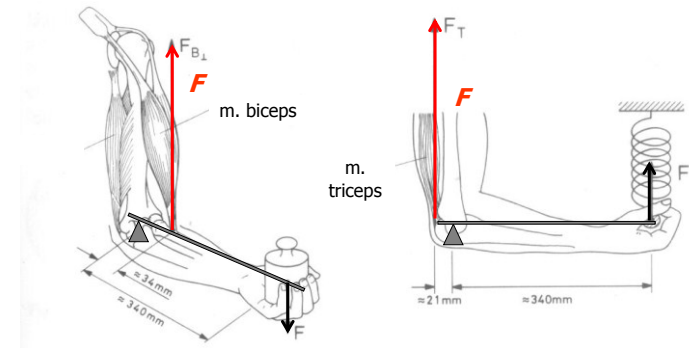

$F \approx 0 - 6000 \text{ N}$

9

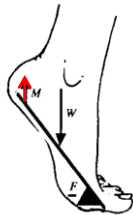
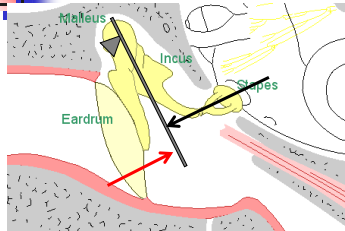
Emelők az emberi testben

Kar:

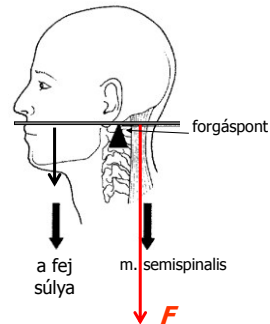

10

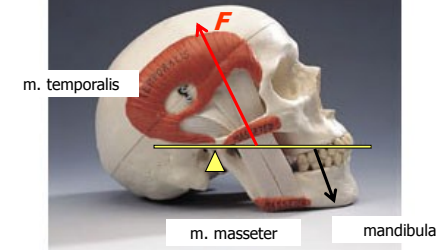
Hallócsontocskák:

Fej tartása:

11

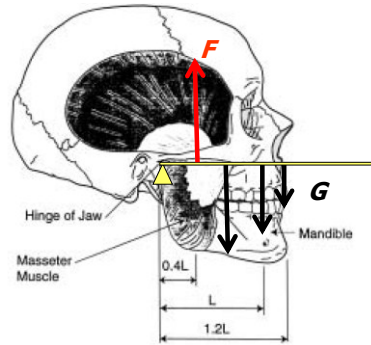

12

Rágóerők

(Guinness: humán - 4000 N)

kb. 10 000 N

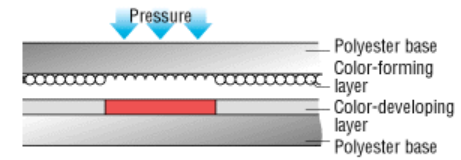

$L = 8$ cm (felnőtt férfi)
6,5 cm (felnőtt nő)

13

Rágóerő mérése

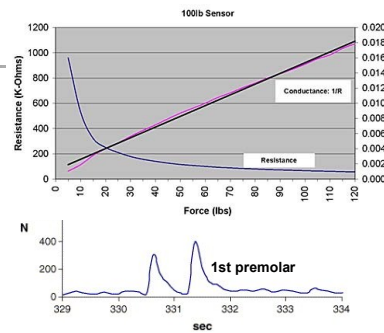
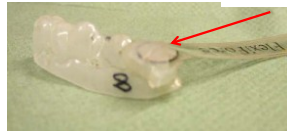
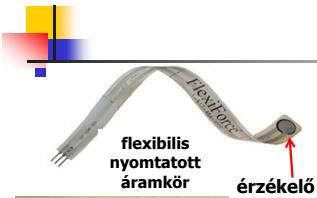
festékes
nyomásmérő
fólia:

piezoelektromos
szenzor:

14

egyéb
(szubjektív)
módszerek:

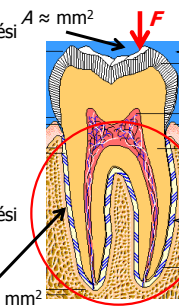

15

Rágóerők átvitele a csontra

Rágóerők: $F = 100-800$ N $t = 3-5$ s: fájdalom
 $t \leq 1$ s \approx óra: károsodás
7-14 nap: fog kilazulása

Jellemző terhelési
típus (bemenet):

koncentrált
nyomófeszültség

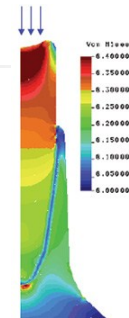
- ☐ felületnövekedés
- ☐ PDL viskoelasztikussága

nagy felületre
elosztott és
csillapított
húzófeszültség

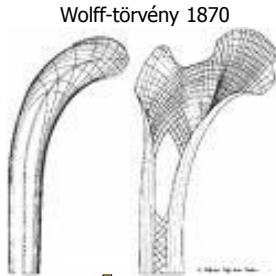
Jellemző terhelési
típus (kimenet):

$A \approx 100$ mm²

Konstruktív hatás a csontra! ¹⁶

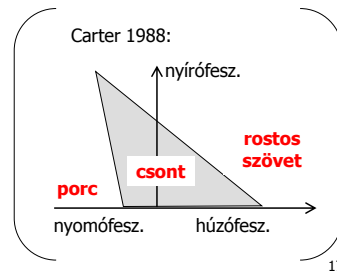

Csontátépülés (remodeling)

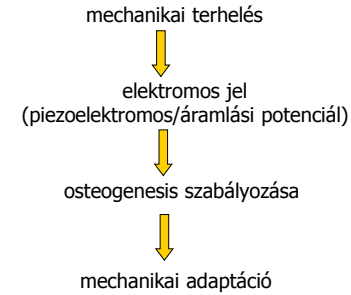
mechanikai terhelés
szerepe

nyomófeszültség \Rightarrow leépülés
húzófeszültség \Rightarrow felépülés

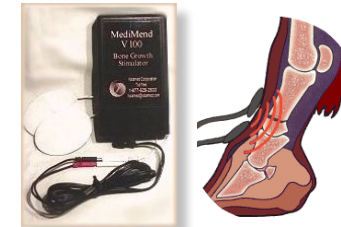

17

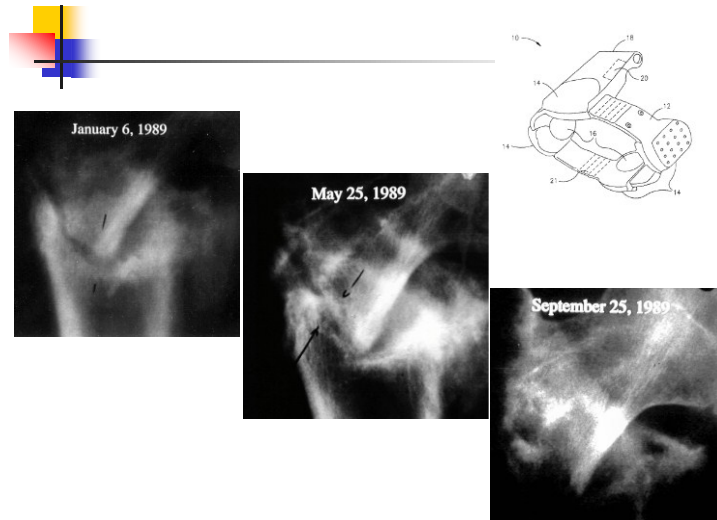
Csontátépülés mechanizmusa

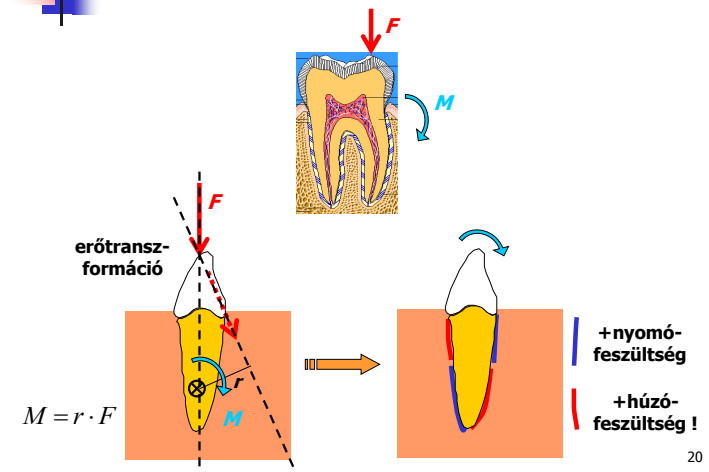
Elektromos terek alkalmazása
csontgyógyulás serkentésére:

18

Rágóerők forgatónyomatéka

20

Fizikai vizsgálati módszerek feszültségeloszlásra

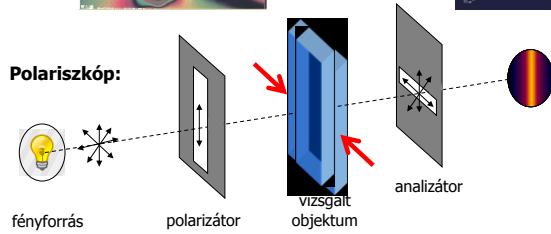
- feszültségoptikai mérések

- véges elem analízis

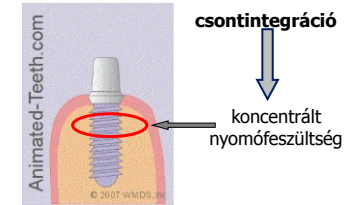
Polarizskóp:

21

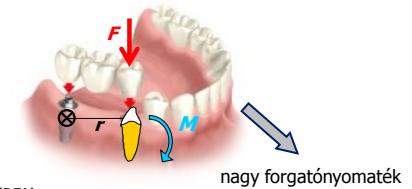
Implantológia néhány fizikai vonatkozása

Implantátum erőátvitel:

Implantátum stabilitásvizsgálata:

- rezonancia frekvencia analízis (RFA)
- Periotest

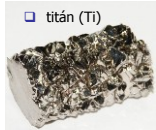

22

Implantátumok anyaga

fémek

- titán (Ti)

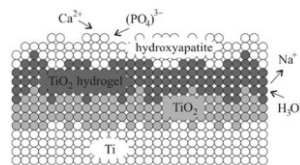
- titánötvözetek (pl. Ti-6Al-4V)
- kobaltötvözetek (Co-Cr-Mo)

kerámiák

- alumínium-oxid
- cirkon (cirkónium-dioxid)
- HAP
- bioüvegek

kerámia bevonatú fémek

6 dia megoldása:

- 1
- 1/2
- 2
- 1
- 1/3
- 1/2
- 1/2
- 1/3
- 1
- 1/2
- 1/2/3

23